

Siverth K. Heilmann
Atassut

UPA 2023/85
18. april 2023

Qanoq iliornikkut uumassusileqatigiiaat nunanit allaneersut ajornartorsiutaanerata pinngitsoortissinnaanissaanut iliuuseqartoqarsinnaanersoq, nunatsinni uumasooersut innarlerneqannginnissaat pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiatut siunnersuut.
(Inatsisartunut ilaasorta, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Siullermik Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut, apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissianut soqutigintumut qujanaq, imatullu Atassummiit oqaaseqarfigissavarput.

Qulequtsiunneqartoq tunngavilersuutaasorlu, Naalakkersuisunut § 37 malillugu apeqquteqarsimaneq akissutaasimasorlu aallaavigineqarpoq, uumasogatigiit nunani allaneersut ulorianartorsiortitsisinnaanerata, nunatsinni uumasooersut illersorniarneqarnerannik inatsisartunut saaffiginninneruvoq.

Nalunngilarput pinngortitap allangoriartornerani aamma Nunatsinni annertuumik uumasogatigiit assigiinnigitsut immami nunamiuppalluunniit takkukkaluttuinnartut annertusiartuinnartullu. Pitsaaqutit ajoqutaasinnaasullu pillugit, inatsisiliortutut naleqqussaajuarnissarpullu sullitatsinnut pisusaaffigaarput.

Oqallisissiaqartup nunani allani uumasogatigiit nappaalasarsimanerannik amerlavallaalertarsimanerannillu ilami allaat nalagaaffinniit nungusaanissaq (ikilisaaneq) siunertaralugu aningaasaliisoqartarsimasoq oqariartuutigineqarpoq.

Isertuutissanngilara Atassut sinnerlugu oqariartuutigiuartaratsigu, immami nunamiluunniit uumassusillit pillugit, nammineq ilisimasat, aalisartut piniartullu tusaaneqarnerusariaqartut. Uumasorsiuut Naalakkersuisunut inassuteqartarnerat killilersuinernik imaqarnerusarnerat malinneqarnerusarnerallu ilisimaarilluarparput.

1960-ikkut naajartorneraniilli, tuttu piniagaanerisa nalaanni piffinni annertoqisuni aaffarni nammineq ingerlattuarpara. Nunatta nerlerinik taaneqartartut tatsiniunerusoq takussaasarneri annertugisassaaneq ajorput. Tuttunniartarattami nerlerniarnissamut periarfissaq atunngisaannarlugu nammineq uppersararuppara.

Ukiunili kingulliunerusuni aaffarniinnaanngitsoq, illoqarfinnut nunaqarfiillu qanitaanni aamma nerlerpassuit amerligaluttuinnartut, qularnanngitsumik nunatta nerlerinngisaat takussaajualernikuupput.

Naalakkersuisut akissutaannut, Canadap nerlerisa piniagaanerisa sivitsorneqassappata oqallisissiaqartup tupaallassimanera paasisinnaalluarpara, nunatta nerlerisagooq ikiligaluttuinnarneranut iluaqutaanera ajornakusoornissaanik naliliillutik oqariartorsimanagerat, eqqoriaaginnartutut nalilerneqartariaqarmat.

Uumasorsiuut pinngortitaleriffillu suleqatigiilluarnissap pingaassusia oqaatigeqqissavara. Imartarujussuatsinnimi kilisaaterpassuaqarpoq atortorissaaqisunik, imaani uumassusillit peqassutsimullu malinnaanermikkut paasisutissiinerunissamut suleqataalluarsinnaasunik. Kiisalu nunami uumassusilinnut aalisartut piniartullu aamma ilisimasaminnik oqariartuuteqartillugit tusaaneqarnerunissaat.

Nalunngilarput nuannaarutigalugulu pinngortitaleriffik nutaaliarsuarmik atorluagassatsinnik angallatitaartissimagippat. Taannali kisiat isumalluutigissanngilarput. Imartarujussuarput kangerluppasuillu, piffinni amerlaqisuni, aalisartut piniartullu immami nunamilu uumassusillit pinngortitallu allanngorarnera malinnaavigaat.

Nunatta avataani suleqateqarneq soorlu Namco-mit il il ajunngilaq, taakkuli nunaqavissut ilisimasaannik immersueqataanissarput pisariaqartissagaat qularutissaanngilaq. Tuttut umimmaat kisinneqartarnerannut ilami aamma inunnut ujaasinernut timmisartut atorlugit aningaasartuuteqartaqisugut, Dronit atugaale-raluttuinnartut atulernissaanut aqutissiuussiniarta.

Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiat aalajangiivigineqartanngimmata, inatsisartunut Naalakkersuisunullu Atassummiit oqariartuutigisagut periarfissaq manna atorlugu inatsisartuni ataatsimiititaliat susassaartut suleqatigalugit nalilersuiniarta, soorunami aamma oqallisissiaqartup tikkuartugaanut pitsaanerpaamik naammassisaqarnissarput siunertaralugu.

Qujanaq